

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 480. Quibus modis tollatur seu extinguatur actio injuriarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

veri defuncti illatam vindicare possit. *L. 1. §. 6. ff. h. t.* sic etiam mortuis omnibus de collegio vel universitate aliquâ, quibus viventibus injuria facta collegio transit ad successores illis subrogatos, quia omnibus ejus membris mortuis universitas non moritur, & injuria non tam singulis, quam toti corpori facta censetur, quod idem in novis electis successoribus censetur. *Carpz. l. c. resp. 65.*

Quest. 478. Contra quos injuriantes datur hæc actio?

Resp. Datur regulariter contra omnes injuriantes, etiam Clericos. *Carpz. Jurispr. Consistor. l. 2. d. 412.* & contra eos, qui per procuratorem se defendere possunt. *L. 42. §. 1. C. de procur. Carpz. pr. crim. q. 91. num. 30.* nisi lis cum injuriante defuncto contestata. *L. 18. C. L. unic. C. ex delict. defunct.* vel Princeps ex gratia ad exhibitam supplicationem pro impetrando processu rescripserit, rescriptumque parti legitime insinuatum. *L. 1. C. 2. C. quando libell. Carpz. 7. P. p. 4. c. 46. def. 4. Gail. l. 1. obs. 64. num. 5.* vel etiam, si per Judicem steterit, quo minus lis contestaretur. *Lauterb. §. 29.* Sic datur etiam actio hæc contra eum, qui alteri objicit crimen vel defectum occultum verum, nisi Reipublicæ interfit tale crimen manifestari. *Covar. var. resol. l. 1. c. 11. num. 6. Clarus §. injuria. num. 17. Fachin. controvers. l. 9. c. 10. Reiffenst. h. t. num. 17.* Siquidem ubi publica utilitas non exposcit, quilibet habet jus ad suam famam, ita ut ab alio per manifestationem delicti occulti violari sine injuria non possit, ubi verò utilitas publica, vel etiam præjudicium tertii advertendum sic exigit, licitum est, & injuriam nullam continet, manifestare crimen vel defectum alterius, v. g. quòd sit fur, ne alteri noceat, quòd sit leprosus, vel inhabilis sit ad tale officium. *Arg. L. eum, qui ff. h. t.* Datur quoque hæc actio liberti contra patronum, filio emancipato contra patrem, si injuria est atrox, *l. 7. §. 3. l. 11. §. 7. ff. h. t.* Secus est, ut constat ex iisdem *ll. si injuria illata atrox non est,* quia hæc actio est famosa, seu ipso jure infamis est, qui ex actione injuriarum condemnatur. *l. 1. C. 4. ff. de his, qui infam. no. rant.* nisi injuria omnino levis, prout cum aliis id limitat *Harpr. in §. in summa. Inst. h. t. num. 96.* et si contrarium teneat *Clarus §. injuria. n. 8.*

Quest. 479. Actio injuriarum criminalis quæ, quibus, & contra quos concedatur?

Resp. Primò: actio criminalis est, quâ injuriam passus petit à Judice, ut injurians poenâ arbitrariâ vel corporali vel pecuniariâ silco applicanda ex officio puniatur. *Clarus §. injuria. num. 7. Mynsing. centur. 4. obs. 4. num. 5. Lauterb. §. 39.* causa illius efficiens remota est jus civile. *l. c. l. fin. ff. h. t.* proxima est injuria quæcunque etiam verbalis, ut *Lauterb.* quamvis, ut *Mynsing.* notat, vi factæ à *Carolo V. Ordinat. Cameral. Imper. p. 2. tit. 28.* ob injuriam verbalem plerumque non agatur ad vindictam publicam, sed ad restitutionem honoris præstandam per palinodiam, seu ad injuriæ verbalis recantationem seu revocationem, hæc tamen etiam actio ad palinodiam in casu injuriæ verbalis, et si sola plerumque adhiberi solet, potest nihilominus etiam cum actione injuriarum æstimatoria cumulari. *Gail. l. 1. Obs. 65. n. 5. Mynsing. cent. 2. Obs. 98. n. 10.*

2. Resp. Secundò: hæc actio criminalis, et si generaliter competat omnibus injuriam passis, ad distinctionem tamen actionis æstimatoriæ conceditur etiam fratribus, sororibus & aliis cognatis, qui tamen ipsi tantum, & non per procuratorem (aliter ac se res habeat in actione ad æstimationem) agere possunt, nisi sint personæ illustres, quamvis hodie, dum sublata est inscriptio in crimen, vi cujus obligabatur ad poenam talionis actor succumbens in probatione, ex parte actoris procurator indifferenter admittatur, teste *Carpz. pr. Crim. q. 95. n. 51.* apud *Lauterb. h. t. §. 40.* nullo verò actore existente (quia condonavit, vel usus retorsione) hodie de consuetudine universali, si injuria est gravis vel notoria aliòve modo evidenter scandalosa, tendatque ad vindictam publicam ex officio per viam inquisitionis legitime procedere & injurianti poenam dictare potest, ne maleficia maneant impunita. *l. 13. ff. de Off. presid. l. 51. in fin. ff. ad leg. Aquil. Carpz. l. c. q. 96. n. 3. Gail. l. 1. Obs. 39. n. 3. Lauterb. l. c.*

3. Resp. tertio: datur hæc actio adversus omnes injuriantes §. 10. *Inst. h. t.* qui non per procuratorem, sed regulariter ipsi in judicio comparere debent. *L. fin. C. h. t.* (exceptis tamen iterum personis illustribus, & qui se per procuratorem defendere & excipere possunt, *cit. l. fin. C. h. t.*) ex e ratione, quia poena per talem actionem intenta ad corporalem & ultimum supplicium extendi potest. Hodie tamen ex parte rei communiter procuratorem admitti, nisi injuria sit atrocissima, ita ut probabiliter ad poenam corporalem deveniat, & tunc Judicem pro arbitrio procuratorem repellere posse, tradunt *Carpzov. l. c. q. 95. n. 57. Harpr. ad cit. §. 10. Inst. n. 91. Christianæ. vol. 4. decis. 202. n. 7. Lauterb. §. 41.*

Quest. 480. Quibus modis tollatur seu extinguatur actio injuriarum?

Resp. tollitur ferè modis sequentibus. Primò: actio æstimatoria tollitur morte tam injuriam inferentis quam eam passi contingente ante litem contestatam, quia neque active neque passive transit ad hæredes. *l. 13. princ. l. 15. §. 14. ff. h. t.*

2. Secundò: remissione seu condonatione actoris, seu injurianti, ita tamen ut is, qui est sub potestate alterius, v. g. filius familias respectu patris, religiosus respectu superioris, uxor respectu mariti non possit injuriam seu actionem injuriarum remittere illo invito, sub cujus potestate est, è contra verò pater, superior, maritus possit remittere injuriam illatam constitutis sub sua potestate, etiam illis reclamantibus. *Laym. l. 3. p. 2. c. 6. n. 7. Engels. h. t. n. 13. Reiffenst. n. 23. Arg. L. sed si unus §. 10. C. seq. ff. h. t.* ubi tamen hoc posterius ita limitatur, ut secus sit, si patris persona vilis sit, filii autem valde honesta. Estque hæc remissio extinctiva injuriæ alia expressa, dum nimirum fit vel verbis, literis aliisque indubitatis animi condonantis indicis. *l. 17. §. 6. ff. h. t. l. 52. §. fin. de O. C. A.* vel transactione seu pacto atque gratuito. *cit. l. 17. l. 27. §. 2. ff. de pacto. Gail. l. 2. obs. 102. n. 17. C. 18. Mev. p. 1. decis. 223. C. 224. Lauterb. §. 34.* hac voluntate etiam absente reo declarata. *Cit. l. 17. §. 6.* Non sufficit tamen, quod injuriatus graviter decumbens confessorio dixerit, se omnibus hominibus condonare, etiam huic vel illi injurianti, cum DD. communius contra *Bachov. ad §. fin. Inst. h. t.* censentem hoc ipso, ipso jure remissam vindictam, teneant, quòd hæc declaratione tantum rancor animi

mi & vindicta privata ex odio veniens remittatur, non verò, quæ ex justitia commutativa ad utilitatem publicam tendit, quæ vult ut delicta ad delinquentis emendationem, proximi exemplum, & lesi, aliorumque immunitatem puniantur, unde convalescens adhuc salvam habeat actionem, ita Mol. de 7. § 7. Tom. 4. d. 42. n. 3. Berlich. p. 5. concl. 70. n. 18. & seq. & alii, quos citat & sequitur Lauterb. cit. §. 24. ad quam remissionem actionis injuriarum expressam spectat quoque transactio, quæ sponte facta ipso jure tollitur. l. 11. §. 1. ff. b. t. l. 17. §. 1. ff. de pactis, neque refuscitur, licet reus promissum non præstet. citatis LL. quod idem est, si autoritate, vel etiam quandoque jussu Judicis fecit. Mev. p. 1. decis. 223. & seq. quibus casibus transactio in Camera Imperiali confirmatur. Gail. cit. obs. 102. n. 13. conventa tamen per transactionem oblivio injuriarum non tollit actionem legis Aquilæ competentem ad damni per injuriam illati refusionem. Berlich. l. c. n. 20. nisi in remissione fiat quoque mentio damni. Mynsing. cent. 4. obs. 10. in fine. Porro remissio injuriæ atræ est tacita, quæ ex factis elicitur, dum nimirum injuriatus aliquid facit, ex quo probabiliter factam sibi injuriam remississe apparet, v. g. integro anno non revocando in memoriam injuriam, quod tamen non semper tutum esse pronunciat Lauterb. §. 36. sed aliunde ex factis de hoc constare debere, qualia sunt amicè injuriantem salutare, amplexari, pristinam familiaritatem instauratione, ad convivium invitare, legatum relinquere, Carpz. 7. P. Viv. Lauterb. & alii passim. Qualia verò non sunt, nec tacitam remissionem inferunt honestatis gratiæ ex civilitate vel ex officio salutare in publico, propinare in convivio publico, & sic ea præstare coactè, Perez. h. t. n. 23. Gail. de Arresto, c. 14. n. 2. quo etiam refert Carpz. apud Lauterb. l. c. pastoris suo injurianti post injuriam sibi ab eo illatam sacramentaliter confiteri peccata; item quo alii referunt accessum ad Sacramenta pœnitentiæ & Eucharistiæ, eò quòd hæc participans vindictam ponere videatur & jubeatur. Verùm hoc displicet aliis, eò quòd, licet obeuntibus hæc sacramenta deponendus sit animus vindictæ privatæ erga injuriantem, satisfactionem tamen pro injuria tam sibi quam reipublicæ illatam tanquam jure debitam non teneatur remittere. Abb. in c. 1. de maled. n. 6. Covar. l. 2. var. c. 10. n. 17. Wiestn. h. t. n. 20. Lauterb. §. 24. & quos citat Mev. p. 4. decis. 298. Sande l. 5. c. 8. def. 12.

3. Tertiò: tollitur hæc actio præscriptione unius anni c. 5. c. b. t. ubi: cum injuriarum actio annuo tempore præscripta, est enim actio prætoris, quæ anno utili extinguitur. l. 31. ff. de O. & A. & hoc de jure civili communi verum est, sive injuria sit realis, sive verbalis, & hæc sive dicta, sive scripta, tradit Franzk. ex. 12. q. 9. n. 3. Mynsing. cent. 8. obs. 7. in fine dicens communiorem & magis receptam. Jure verò Saxonico hanc actionem de injuria graviore, v. g. de tortura illegitimè illata, esse perpetuam, testatur Carpz. 7. F. p. 14. c. 46. def. 5. sic etiam in Camera Imperiali tam ob injuriam realem, quam verbalem dictam vel scriptam post annum etiam, seu perpetuam intentari posse actionem firmat. Gail. l. 2. obs. 104. n. 4. De cætero perpetuatur hæc actio litis contestatione, sicut regulariter omnes actiones temporales. Lauterb. §. 38. Porro in hac præscriptione annus ille sicut in omni alia præscriptione requiritur, ut sit utilis. §. 1. Inst. de perpet. & tempor. præscript. l. 1. ff. de divers. temp. præscript. & sic observari in Camera Imperiali tradunt Gail. l. 2. obs. p. 5. à n. 4.

4. Quarto: tollitur retorsione, quæ est remedium consuetudinarium extrajudiciale contra injuriam verbalem, dum nimirum injuriam verbalem passus eam retorquet in injuriantem v. g. si quis ab alio vocatus fur, adulter, spurius &c. respondet: Tu mentiris, aut tu ipse es talis, donec me esse talem probaveris, quæ describi potest, quòd sit injuriæ verbalis ab injuriato in ipsum injuriantem propriâ autoritate verbis vel scriptis in continenti honoris tuendi gratia facta rejectio, per hanc tollitur actio injuriarum, quia per eam censetur satisfactum injuriato, satisfactione autem tollitur actio injuriarum. l. sed si §. 6. h. t. qualiter verò, ut liceat retorsio, fieri ea debeat, dicitur seq. quest.

Quest. 481. An & qualiter remedium hoc retorsionis licitum sit & permissum.

REsp. multum in hoc decidendo altercari & controversari A. A. quorum opiniones aliquot referre & explicare lubet. Primò: si accipiatur hæc retorsio, prout est privata vindicta, in foro conscientie illicitam & omni jure prohibitam esse, ut constat ex Matt. 5. v. 44. Luc. 6. v. 27. ad Roman. 12. v. 14. 1. Pet. 3. v. 9. Verùm ab hac ratione privata vindictæ eam deputari posse ex intentione injuriati adhibentis illam pro defensione famæ lædendæ, seu damno imminente in fama avertendo, quod eo ipso incurreret, si taceret; evitaret, si in continenti debito modo retorqueret, seu rejiceret in injuriantem, atque hac ratione retorsionem habere rationem veræ & licitæ defensionis, ut docet Pirh. h. t. n. 6. non video, cur neget Lauterb. h. t. §. 50. cum etiam juris naturæ sit vim vi repellere posse, etiam injustum aggressorem, ubi aliter fieri non potest repulsio, occidendo, absque eo, quòd talis retorsio habeat rationem injuriæ & privatæ vindictæ, ut vult Lauterb. cum id ipsum dependeat ex animo injuriandi vicissim injuriantem, ac ita privatim se vindicandi, quem animum habere retorquentem necesse non est. Unde nontantum moribus, ut ait Lauterb. l. c. §. 60. citans pro hoc Harp. ad §. 12. Inst. h. t. n. 106. Berlich. p. 5. Concl. 64. à n. 1. Carpz. pr. Crim. q. 97. n. 24. Gail. l. 2. obs. 100.

Bardili, Struv. &c. hoc remedium in toto fere Imperio permissum, ita ut retorsio in foro soli non sit punibilis, sed ex æquitate naturali ubique permittendum. His non obstante, quod injuriatis autoritate publica per varias actiones subveniri possit, siquidem finis retorsionis est defensio famæ & existimationis, & potissimum, ut injuriatus molestias processus ejusdemque longam protractionem evadat, & sumptibus parcat, quòd sit evitatis dictis actionibus utendo retorsione, Berlich. l. c. n. 38. Lauterb. §. 64. Cæterum retorsio libelli famosi per alium libellum famosum locum non habet, quia est crimen atrocissimum, Carpz. 7. F. p. 4. c. 44. def. 7. Lauterb. §. 7. Dixi: retorsio modo debito facta; nam, ne retorsionum licentia nimium evagetur, moribus intra certos terminos coercita est, ut inquit Lauterb. §. 63. Sic imprimis retorsio debet esse certæ injuriæ rejectio in conviciantem, seu illa ipsa injuria seu convicium illatum sibi, v. g. dum quis compellatus adulter respondet: *ialis tu es, vel, hoc mihi objicit adulter*; non enim omnis contradictio vel responsio est retorsio, v. g. si fur nominatus respondeat: *Sum vir integræ famæ, tale quid nunquam admisi, idque fit, vel verbis generalibus, v. g. regerendo: tu mentiris, vel specialibus: men-*